

בעקבות האורות

מסע אל הנשמה לליטא ולטביה

בעקבות הראי"ה קוק, האדר"ת, הגאון מווילנא, גר הצדק הגרף פוטוצקי, רבי יצחק אלחנן ספקטור, רבי ישראל סלנטר, האדמו"ר הריי"ץ מחב"ד, רבי אלחנן וסרמן, הסופרת לאה גולדברג ואחרים.

יציאה: יום רביעי ג' חשוון תשפ"ז | 14 באוקטובר 2026

חזרה: יום רביעי י' חשוון תשפ"ז | 21 באוקטובר 2026

פנסיון מלא בכשרות מהודרת | שבת במרכז היהודי בקובנה

בהשתתפות:

- **הרב פרופ' נריה גוטל**, ראש מערך המחקר במרכז תורה ומדינה, זוכה פרס הרב קוק לספרות תורנית.
- **ישראל פרנס**, חזן חמר נשמה.
- **הרב משה שיינפלד**, המרכז היהודי קובנה.
- **יפה פרנס**, מדריכה בכירה ביד ושם בירושלים
- **רגינה קופלביץ**, הדרכת תיירות
- **חי פרנס**, ליווי מחיקלי

ברוכים הבאים לליטא ולטביה. כאן ניפגש עם ההיסטוריה והמורשת היהודית ונהלך בעקבות האורות הגדולים - רבני הציונות הדתית, רבנים חשובים נוספים ואחרים. אתם מחזמנים להצטרף אלינו למסע קסום ל'ירושלים דליטא' וללטביה, מסע אחר ושונה מכול מה שהכרתם עד עתה.

הכנו עבורכם תכנית מסע ייחודית בה נצעד לתוככי הנשמה היהודית בליווי אמן הנשמה ישראל פרנס, הרב פרופ' נריה גוטל שחקר את חייהם של הראי"ה קוק וגדולי רבני הציונות הדתית ויפה פרנס, מדריכה בכירה ביד ושם בירושלים. אליהם תתלווה מדריכה מקומית שתדריך את המסע בעברית.

זהו מסע תרבותי יוצא מן הכלל המשלב סיפורים, שירת נשמה, ידע מעמיק, חוויה מיוחדת, אוכל טעים ובשפע רב בכשרות מהודרת מטעם המרכז היהודי בקובנה.

האותיות הקטנות

עלות המסע

- אדם בחדר זוגי – 8,300 ₪
- אדם בחדר יחיד – 9,750 ₪

המחיר כולל

- טיסות בינלאומיות ישירות בחברת אייר בלטיק, חברת התעופה הלאומית של לטביה.
- כבודה: כל נוסע רשאי לקחת כבודת יד של 8 ק"ג במידות של 55 ס"מ על 40 ס"מ על 20 ס"מ, ומזוודה לבטן המטוס במשקל 20 ק"ג ובמידות של 100 ס"מ על 80 ס"מ על 50 ס"מ.
- נסיעה באוטובוס תיירים חדיש, נוח וממזג.
- אירוח בבית מלון ברמת תיירות טובה (4 כוכבים).
- ארוחות בכשרות מהודרת של המרכז היהודי בקובנה. ארוחות ערב בשריות מלאות, ארוחות בוקר מלאות, ארוחות צהרים ארוחות לדרך.
- סיורים וכניסות לאתרים ומזיאונים כמתואר במסלול.
- מדריך טיולים ומלווי המסע.

המחיר אינו כולל

- ביטוח נסיעות, בריאות ומטען
- טיפ למדריך (יגבה במהלך המסע - נהוג לתת €5 ליום לנוסע).
- הוצאות אישיות כגון: משקאות מיוחדים בארוחות, טלפונים וכד'.
- כל שרות שאינו מזכר ב "המחיר כולל".

תנאי תשלום

- בזמן ההרשמה יחויב הנוסע במקדמה של 1,500 ₪ לאדם.
- סגירת תשלום: מרגע שהטיול מובטח (מינימום 25 איש).

הערות

- בכל מקרה של שינוי, ביטול או תקלה הקשורה לטיסות או לתעבורה, תחול האחריות על חברת התעופה או התעבורה.
- במקרה של ביטול המסע על ידי מיקוד טורס או במקרה של ביטול מסיבות של כוח עליון או ביטול הטיסה על ידי חברת התעופה, יוחזר התשלום במלואו ללקוח.
- יתכנו שינויים במסלול המסע עקב שינוי בזמני טיסות, מזג אוויר וסיבות אובייקטיביות אחרות.
- חשוב לוודא שהדרכון בתוקף ל-6 חודשים לפחות.
- התוכנית מתארת את אתרי הביקור אך לא בהכרח את סדר הביקורים לאורך הימים.

תנאי ביטול

- עד 60 יום לפני יציאת המסע - יחויב הנוסע ב-200 ₪ - דמי הרישום בלבד.
- 59-40 יום לפני היציאה - יחויב הנוסע ב-25% - מעלות המסע.
- 39-14 יום לפני היציאה - יחויב הנוסע ב-50% - מעלות המסע.
- 13-8 יום לפני היציאה - יחויב הנוסע ב-75% - מעלות המסע.
- 7- ימים לפני יציאת המסע ועד למועד היציאה - יחויב הנוסע בכל עלות המסע.

מסלול המסע

יתכנו שינויים בתוכנית ו/או בלו"ז

יום רביעי ג' חשוון תשפ"ז, 14.10.26

06:10 המראה מנמל התעופה בן גוריון

10:35 נחיתה בנמל התעופה הבינלאומי של ריגה, לטביה.

נתחיל את מסענו בעקבות הראי"ה קוק בעיר **בויסק** בה שימש הרב כרבה הראשי בין השנים 1895–1904. בדרכנו נעצור **בקבר אחים** בו נישא תפילה.

בבויסק נסייר בין שרידי העולם היהודי ונעצור באנדרטה לזכרם של יהודי בויסק. האנדרטה ממוקמת על אדמת בית הכנסת המרכזי של בויסק, שנהרס בשנת 1941. נתאר את דמותו ומשנתו הרעיונית, של הרב מרדכי אליאשברג – רבה של בויסק לפני הרב קוק, אשר נימנה על גדולי התורה "חובבי ציון".

נצא **לזיימל**, מקום כהונתו הרבנית הראשונה של הראי"ה קוק (1888–1895). בעיירה קטנה זו נפטרה אשתו הראשונה – בת האדר"ת, ובה נולד בנו הרב צבי יהודה בשנת 1891. ננסה לאתר יחדיו את קברה של אשת הראי"ה קוק. נבקר בקבר אחים ליד הכפר ולייסאי המרוחק כ-2 ק"מ מזיימל, בו קבורים 150 יהודים מהעיירה, שנרצחו בשואה בשנת 1941.

מזיימל נמשיך בנסיעה ל**שדובה** לסיור מודרך במחיאון 'השטעטל האבוד', המחיאון החדש המנציח את יהודי ליטא.

המחיאון מהווה אתר הנצחה ייחודי למורשתן של העיירות היהודיות שפעלו בליטא במשך מאות שנים. הוא מספר את סיפור חיי הקהילה, התרבות והחינוך, ומשלב גם את זיכרון השואה כחלק בלתי נפרד מההיסטוריה שלהן.

בשדובה נעלה את זכרו ואת קורות חייו של הרב שמואל יצחק הילמן – יליד שדובה, חותנו של רבה הראשי של ארץ ישראל הרב הרצוג וסבא-רבא של נשיא המדינה, מחבר סידרת הספרים אור הישר חזכה פרס הרב קוק.

19:00 קבלת חדרים במלון רדיסון בקובנה

ארוחת ערב בשרית במרכז היהודי בקובנה הצמוד למלון

יום חמישי ד' חשוון תשפ"ז, 15.10.26

07:30 תפילת שחרית במרכז היהודי

08:30 ארוחת בוקר

09:15 יציאה

נתחיל את היום **בתצפית אלקסוטס** הנמצאת מעברו השני של נהר נמונאס, משם נתצפת על העיר **קובנה**. נחצה את גשר ויטואטס הגדול המכונה 'גשר 12 הימים' ונעלה לתצפית המדהימה אשר צופה אל מרחבי קובנה.

נמשיך **לבית העלמין היהודי** העתיק, לקברם של אחד מחשובי הפוסקים שבליטא ומגדולי 'המשיבים', רבי יצחק אלחנן ספקטור – ה'בית יצחק', שכינה כרבה של קובנה בשנים 1864–1896 ולקברו של הרב אברהם דוב כהנא-שפירא - ה'דבר אברהם'.

משם נצא **לשער גטו קובנה**. נבקר בבניין **ישיבת סלובודקה** שעומד על תילו ומשמש כבניין תעשייה. ניתן דעתנו ל'זרם' זה שבתנועת המוסר, אותו ייסד הסבא מסלובודקה – רבי נתן צבי פינקל ז"ל (דער-אלטער). נבקר בפתח ביתו של רבי אברהם גרוזד'ינסקי הי"ד, שהיה ה"משגיח" של ישיבת סלובודקה, משם נלקח רבי אלחנן ווסרמן הי"ד, ראש ישיבת בריסק לגיא ההריגה.

מכאן נמשיך **לבית סוגיהארה** הממוקם בבניין שהיה בעבר הקונסוליה היפנית בקובנה ונספר את סיפורו המיוחד והמרתק של צ'יאונה סוגיהארה שהיה דיפלומט יפני. בעת השואה הציל את חייהם של אלפי יהודים מפולין ומליטא וביניהם מאות תלמידי ישיבת מיר. על מעשה זה הוענק לו התואר 'חסיד אומות העולם' מטעם יד ושם בירושלים.

ניסע **לפורט השביעי** ונתפלל על קבר האחים, מקום הירצחו של הרב אלחנן ווסרמן הי"ד, שהיה ראש ישיבת ברנוביץ. נמשיך **לפורט התשיעי**, מקום בו נרצחו כ-25,000 יהודי קובנה ונבקר באנדרטת הזיכרון שבמקום.

לאחר הביקור בפורט השביעי והתשיעי, נצא לזמן אישי של כשעתיים לקניות ובילוי **בקניון אקרופוליס**.

19:00 חזרה למלון

20:00 ארוחת ערב

21:00 טיש 'ליל שיש' בשירה, ניגונים וסיפורים עם ישראל פרנס והרב פרופ' נריה גוטל. ליווי מחיקלי – חי פרנס.

יום שישי ה' חשוון תשפ"ז, 16.10.26

07:30 תפילת שחרית במרכז היהודי

08:15 ארוחת בוקר

09:00 נצא בנסיעה **לז'מיר** ונבקר בבית הכנסת העתיק ביותר בליטא, העשוי מעץ. נספר את סיפורו של בית הכנסת ששופץ מחדש.

מז'מיר ניסע ל**טרקאי**, עיר יפה שבמרכזה אגם יפהפה, אחד מ-3,000 אגמיה של ליטא. נבקר בטירת טרקאי העתיקה, בת מאות השנים, ששימשה לאורך ההיסטוריה את שושלת הדוכסות הגדולה וההיסטורית של ליטא.

נבקר ב'בית התפילה' הקראי – Kenesa. זהו בית כנסת קראי הניצב במבנה עץ קטן ומרשים. המקום נבנה בסגנון אדריכלי ייחודי: קירות עץ פשוטים מבחוץ, ועיטורים בצבעי תכלת וזהב מבפנים. נדבר על היחס הרבני לקראים בכלל, ובעיקר על נסיבות ההבדל בין היחס לקראי מצרים לעומת היחס לקראי ליטא. נמשיך לביקור ב**בניין הפרלמנט הליטאי** בוילנה וניפגש לשיחה מרתקת עם חבר הפרלמנט עמנואל זיגריס, יהודי חם ואוהב ישראל גדול.

14:00 חזרה למלון – היערכות לשבת

ליל שבת

17:20 הדלקת נרות שבת במרכז היהודי.

שימו לב: יש לכוון לקבל שבת רק עם ההגעה לבית הכנסת.

יציאה בנסיעה באוטובוס לבית הכנסת הגדול בקובנה אשר ממוקם במרכז העתיק של העיר. בית הכנסת הוקם בשנת 1872.

לתשומת ליבכם, אין עירוב בקובנה.

נתפלל קבלת שבת וערבית עם החזן ישראל פרנס ונשמע דבר תורה מפי הרב פרופ' נריה גוטל. נחזור בהליכה (25 דקות) למרכז היהודי.

סעודת ליל שבת.

בית הכנסת הגדול בקובנה

שבת פר' נח, ו' חשוון תשפ"ז, 17.10.26

8:30 תפילת שחרית במרכז היהודי

10:30 קידושה רבא

11:00 נצא לסיור רגלי מודרך בקובנה. נגיע לביתה של הסופרת לאה גולדברג ולגימנסיה היהודית בה למדה ונספר את סיפורה המרתק. נעבור ברחוב זמנהוף, שנקרא כך על שמו של ממציא שפת האספרנטו אליעזר זמנהוף.

נסתובב ברחוב מאפו שנקרא כך על שם אברהם מאפו, שספריו הכשירו את הלבבות לתחיית הלשון העברית ולאהבת תנ"ך, לעלייה לארץ ישראל ולציונות.

נבקר בבית התלמוד ובבית המדרש של רבי ישראל סלנטר, ונספר אודותיו ועל תנועת המוסר. ניתן דעתנו ליחסו המורכב של הראי"ה קוק לתנועה זו. 13:00 סעודת שבת

13:00 סעודת שבת בשרית

14:00 תפילת מנחה במרכז היהודי

מנוחת צהרים

17:00 הרצאה מפי הרב פרופ' נריה גוטל, בנושא: 'האם השפיעה השקפת עולמו של הרב קוק על פסיקתו ההלכתית'.

18:00 סעודה שלישית

19:00 תפילת ערבית והבדלה

20:00 'שתלתם ניגונים' - מלווה מלכה בשירה וניגון עם ישראל פרנס והרב פרופ' נריה גוטל

ציור קיר בדמותה של לאה גולדברג בעיר קובנה

יום ראשון ז' חשוון תשפ"ז, 18.10.26

07:30 תפילת שחרית במרכז היהודי

08:15 ארוחת בוקר

09:00 נצא בנסיעה לעיר הבירה **וילנה** ונפתח את היום בסיור במצודת גדמינאס העתיקה, השוכנת על גבעה במרכז ההיסטורי. נעלה למצודה בקרונת לתצפית פנורמית מרשימה על חלקיה השונים של העיר.

נמשיך לבית העלמין היהודי. נפקוד את קבריהם של הגר"א, ר' חיים עוזר גרודז'ינסקי, ר' איצ'לה מפוניבז', וגר הצדק - הגרף פוטוצקי. נתאר את זיקתו ההדוקה של הראי"ה קוק למשנת הגר"א, כמו גם את קשריו המסועפים עם רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי.

נסייר בעיר העתיקה של וילנה. נבקר בכיכר העירייה, ברחוב היהודים וברחוב 'הגאון', בנין היודנראט ובמקום בו הועלה גר הצדק אברהם בן אברהם פוטוצקי על המוקד. ניתן דעתנו לסוגיות הלכתיות מורכבות וקשות ביותר שהונחו לפתחם של פוסקים בתקופת השואה, על רקע פעילות היודנראט. נעצור ליד בניין 'דפוס האלמנה והאחים ראם' שהיה מהדפוסים היותר חשובים בעולם היהודי, בעיקר בשל הדפסת 'ש"ס וילנא' המפורסם. נספר את סיפורו של רבי שמואל שטראשון - בעל הגהות הרש"ש על הש"ס, שהגהותיו נכנסו לראשונה בש"ס וילנא ואשר ספריית בנו ר' מתתיהו הייתה מהגדולות והחשובות בעולם היהודי. נבקר בבית הכנסת הגדול של וילנה ונטייל בכיכר העיר ובמצודה.

מזילנה ניסע ל**יער פונאר**. בסוף יוני 1941, החלו הנאצים להביא ליער פונאר את יהודי גטו ווילנה ורצחו אותם על שפת בורות שנחפרו כמה שנים קודם לכן. כל בור היה בקוטר של כ- 30 מטר (כמו מגרש כדורסל) ועומקו כגובה בניין בן שתי קומות. במשך 3 שנים נרצחו ביער פונאר כ- 70,000 יהודים.

19:00 חזרה לקובנה

ארוחת ערב במרכז היהודי

21:00 'מסירות במסכה' – הרצאה מרתקת מפי הרב משה שינפלד, מנהל המרכז היהודי בקובנה.

וילנא

יום שני ח' חשוון תשפ"ז, 19.10.26

07:00 תפילת שחרית במרכז היהודי

08:00 ארוחת בוקר

התארגנות וביצוע צ'ק אאוט במלון

09:00 נצא בנסיעה ל**קייבן**, עיירה עתיקה שבה נשארו שלושה בתי כנסת, אחד מהם משמש כמחיאון קטן להנצחת הקהילה במקום. נתרשם מבתי הכנסת שבמקום ומהכיכר המרכזית. ניפגש עם תלמידות מבית ספר מקומי שבמסגרת פרויקט בית ספרי חשפו את בית העלמין היהודי בו נבקר.

נמשיך לעיר **פונייביץ'**. בעיר זו שימש ברבנות הרב אליהו דוד רבינוביץ-תאומים (האדר"ת), חותנו של הראי"ה קוק. נבקר בבניין ישיבת פונייביץ' ונספר על פעולותיו של הרב כהנמן מייסד הישיבה בליטא ובישראל.

נסייר בסביבת בתי הקהילה היהודית, בתי הכנסת ונתייחד לצד האנדרטה ולוח הזיכרון.

נמשיך בנסיעה לביקור ב**בבירז'**, עיירה בה חיו יהודים החל מסוף המאה ה-16. באוקטובר 1941 נלקחו 2,400 יהודי בירז' מהגטו ליער אסרטה ושם נרצחו כולם בבורות ירי. ברבנות העיירה כיהנו רבנים חשובים, וביניהם המקובל הרב פנחס הכהן לינטופ, אתו למד הראי"ה קוק בחברותא את 'תורת הנסתר'.

לאחר ביקורנו בבירז' ניסע לביקור באתר המורשת **שביער רומבולה**, אתר הנצחה המוקדש לזכרם של עשרות אלפי יהודים שנרצחו ביער במהלך מלחמת העולם השנייה. הביקור במקום הנו מסע מטלטל של זיכרון ותקווה גם יחד.

19:30 הגעה ל**ריגה** – קבלת חדרים במלון

ארוחת ערב.

21:00 ערב ייחודי של סיפורים בליווי מצגות עם הרב פרופ' נריה גוטל.

ריגה

יום שלישי ט' חשוון תשפ"ז, 20.10.26

07:30 תפילת שחרית במלון

08:15 ארוחת בוקר

09:30 נצא לכיוון גשר הרכבת - אחד משלושת הגשרים מעל נהר דאוגבה המובילים לעיר העתיקה אשר הוכתרה כאתר מורשת עולמית של אונסק"ו. נתרשם ממגוון מבנים צבעוניים עתיקים והיסטוריים, נסייר ברחובות העיר ונספוג את האווירה והקסם של המקום. נגיע למרכז ההיסטורי של ריגה ונבקר באנדרטת החירות, סמל לעצמאות וחירות העם הלטבי. האנדרטה שהוקמה לכבוד חיילי לטביה במלחמתה לעצמאות, שרדה לא רק את הנאצים, אלא גם עשרות שנים של הכיבוש הסובייטי.

נמשיך לגטו ריגה ונבקר במחיאון הגטו המרשים שרובו תחת כיפת השמים. קרון רכבת הניצב במקום מנציח את היהודים שנרצחו בשואה.

נמשיך לבית הכנסת השרוף שנשרף על מתפלליו על ידי הנאצים ביולי 1941 ונבקר באנדרטת חסידי אומות העולם, אנדרטת זיכרון המספרת את סיפורו של זניס ליפקה - לטבי פשוט שהציל יהודים רבים בתקופת השואה.

נבקר בבית כנסת 'פייטאו שול', היחיד בריגה ששרד את השואה, ונשמע את סיפורה של קהילת ריגה שמנתה לפני המלחמה כ-40,000 יהודים. נמשיך לבית העלמין היהודי הישן, בראשה של גבעה סמוכה לגטו, בו נשארו שברי מצבות ואבן המציינת את סיפורו של המקום.

נמשיך בדרכנו לכיכר העיר בו נמצאת העירייה ונטייל בסמטאות הציוריות המרוצפות אבן בעיר העתיקה. נמשיך למבצר ריגה שכיום נמצא בו משכנו של הנשיא ונצפה אל גשר כבלים מרשים.

משם נצא לרחוב פולקוויז'ה בריז'ה שם הייתה דירתו של אדמו"ר הריי"צ, הרבי השישי של חב"ד. נספר את סיפורו של האדמו"ר ואת הקשר המיוחד שהיה לו עם הראי"ה קוק. נשמע אודות הרב מנחם מנדל ז"ק - רבה של לטביה משנת 1918 ועד שנרצח ביריות על ידי הנאצים, ואשר עמד בקשרים משמעותיים עם הרב קוק.

19:30 ארוחת ערב בשרית

התארגנות וסיכום

22:00 יציאה לשדה התעופה הבינלאומי של ריגה

יום רביעי י' חשוון תשפ"ז, 21.10.26

00:40 המראה לישראל (יום שלישי בלילה)

05:05 נחיתה בנתב"ג, ברוכים השבים.